AVİM Yorum • No: 2014 / 64 • Mayıs 2014

DAĞLIK KARABAĞ'DA BARIŞ İÇİN BÜYÜKELÇİ WARLİCK'İN ORTAYA KOYDUĞU ALTI UNSUR

Mehmet Oğuzhan TULUN

Analist

Dağlık Karabağ bölgesiyle ilgili olan sorun 26 seneden beri devam etmektedir. Bu meseleyi süresiz bir şekilde devam edecek, donmuş bir soruna dönüştürme çabası vardır. Dağlık Karabağdaki mevcut durum, Azerbaycandan bağımsızlık iddiasında bulunan Dağlık Karabağ Ermenileri ile düzeni iç içe geçmiş olan Ermenistan Cumhuriyetinin çıkarlarıyla kesinlikle örtüşmektedir. Dağlık Karabağ Ermenilerinin bağımsızlık iddiası, hiçbir ülke tarafından (Ermenistan dâhil) veya hiçbir uluslararası örgüt tarafından tanınmamaktadır; zira Ermenistanın ve bağımsızlık iddiasında bulunan Dağlık Karabağ Cumhuriyetinin, Karabağ Savaşı sırasında yaptıkları saldırgan eylemler için hiçbir yasal dayanakları veya geçerli bir gerekçeleri yoktur. Bir yandan da, Dağlık Karabağdaki mevcut durum tartışmasız bir şekilde Azerbaycanın zararınadır, çünkü toprakları olan Dağlık Karabağ ve çevresindeki yedi bölge, Karabağ Savaşının patlak vermesinden bu yana yasal dayanağı olmayan bir işgal altındadır.

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatının Minsk Grubu, 1994 yılında Dağlık Karabağ sorununa barışçıl bir çözüm bulmak amacıyla kuruldu. Bu grup; Belarus, Almanya, İtalya, İsveç, Finlandiya, Türkiye, Fransa, ABD, Rusya ve anlaşmazlık yaşayan taraflar olan Ermenistan ve Azerbaycandan oluşmaktadır. 1995 yılında, Minsk Grubunun yürütme faaliyetlerini gerçekleştirmesi açısından; Fransa, ABD ve Rusyanın temsilcilerinden oluşan bir eş-başkanlık oluşturulmuştur. Bu tarihten bu yana Minsk Grubunun faaliyetlerini bu üç eş-başkan yönlendirmiştir.

Bu bakımdan Minsk Grubunun Amerikalı eş-başkanı Büyükelçi James Warlickin yakın zamanda yaptığı beyanatlar ilginçtir. Sayın Warlick, 7 Mayısta Carnegie Uluslararası Barış Vakfında bir konuşma yapmıştır. Dağlık Karabağ: Bir Çözüm için Kilit Noktalar adlı konuşmasında Sayın Warlick, kendi ifadesiyle Dağlık Karabağ sorununa yönelik olan Amerikan politikasını ana hatlarıyla anlatmıştır.

Konuşması sırasında, Sayın Warlick Dağlık Karabağ sorununa dâhil olan tüm taraflar için faydalı olacak, uygulanabilir bir barış için uyulması gereken altı unsurdan bahsetmiştir. Böyle bir amaç çerçevesinde, Sayın Warlickin ortaya koyduğu altı unsurdan dördü yapıcı niteliktedir: Dağlık Karabağ için nihai bir yasal statü konusunda tarafların bir karara varması gerekmektedir, Dağlık Karabağ dışındaki işgal altındaki topraklar Azerbaycana

geri verilmelidir, yerlerinden edilmiş insanlar ve mülteciler eski ikamet yerlerine geri dönebilmelidir, ve bir uluslararası güvenlik garantisi olarak bir barış gücü oluşturulmalıdır.

Ancak kalan unsurlardan bir tanesinde Sayın Warlick, Dağlık Karabağ bölgesine en azından kendi kendini yönetme hakkının verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Bu noktada Sayın Warlick, açık bir şekilde Dağlık Karabağın hukuki olarak Azerbaycanın bir parçası olduğunu ve şu anda Ermeni işgali altında olduğunu, bu sebeple de Azerbaycana geri verilmesi gerektiğini belirtmemiştir.

Daha hassas olan unsurda ise Sayın Warlick, Ermenistan ile Dağlık Karabağ arasında, Lachin bölgesi üzerinden güvenli geçiş sağlayacak kadar geniş bir koridor oluşturulması gerektiği fikrini ortaya koymuştur. ABD, Fransa ve Rusya ile beraber, tüm tarafların lehine olacak bir barış adına Dağlık Karabağ konusunda dengeli bir tutum sergilediğini ileri sürmektedir. Ancak Sayın Warlick, benzer bir nitelikte olacak olan, Azerbaycanı - arada Ermenistan olması sebebiyle - kendisinden kopuk olan toprak parçası Nahcivana birleştirecek bir koridor fikrini ortaya koymamıştır. Dengeli olmak adına Sayın Warlick, bu konuda benzer bir sıkıntısı olan Azerbaycan için en azından böyle dengeleyici nitelikteki bir koridorun oluşturulmasını önermeliydi. Böyle bir öneride bulunmadığı için Sayın Warlickin sözleri, Ermenistan yanlısı beyanatlar olarak algılanmaya meyillidirler.

Genel olarak Fransa, ABD ve Rusya; yaptıkları açıklamalarda Dağlık Karabağdaki durumu Azerbaycan topraklarına yapılan bir Ermeni işgali olarak yorumlamışlar ve Dağlık Karabağı bağımsız bir devlet olarak tanımadıklarını ortaya koymuşlardır. Dağlık Karabağ sorununa barışçıl bir çözüm bulma hedefi ileri sürülmüş olmasına rağmen, bugüne kadar işgalin sona erdirilmesi yönünde hiçbir somut adım atılmamıştır ve sorumlu olana karşı hiçbir yaptırım uygulanmamıştır. Sayın Warlickin yakın zamandaki beyanatları, Azerbaycanın Dağlık Karabağ sorunu konusundaki çıkarları ve sıkıntılarına karşı belli bir umursamazlık olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bağlamda ve yakın zamanda ortaya çıkan uluslararası siyasi konjonktür bağlamında, en azından Türkiyenin bakış açısından, Minsk Grubu eş-başkanları Minsk Grubunun görüşlerini ve temel ilkelerini temsil etme yeteneklerini kaybetmeye başlamıştır.

Yazar Hakkında :

Mehmet Oğuzhan Tulun AVİM'de Analist olarak görev yapmaktadır. Çalışmaları Doğu Avrupa, Kafkasya, Asya,Türk-Ermeni ve Türkiye-Ermenistan ilişkileri, uluslararası suç ve tarih çalışmalarıyla ve din ile siyaset arasındaki etkileşime odaklanmaktadır.

Atıfta bulunmak için: TULUN, Mehmet Oğuzhan. 2026. "DAĞLIK KARABAĞ'DA BARIŞ İÇİN BÜYÜKELÇİ WARLİCK'İN ORTAYA KOYDUĞU ALTI UNSUR." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2014 / 64. Mayıs 08. Erişim Kasım 22, 2026. https://avim.org.tr/public/tr/Yorum/DAGLIK-KARABAG-DA-BARIS-ICIN-BUYUKELCI-WARLICK-IN-ORTAYA-KOYDUGU-ALTI-UNSUR

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır